

COLECȚIE COORDONATĂ DE **BOGDAN-ALEXANDRU STĂNESCU**

Anansi
EGO

ANDRÁS FORGÁCH

Dosarele mamei mele

Traducere din limba maghiară de
Andrei Dósa

*The Lord Chamberlain is
commanded by Her Majesty to invite*

*Monsieur Marcel & Madame Forqács
Afternoon Party in the Garden of Buckingham Palace
Tuesday, the 11th May 1961, from 4 to 6 o'clock p.m.
(Weather Permitting)
in Uniform or Lounge Suit.*

*... hogy valamilyen számára előcsomagolt...
... fel a lakásba való bejutáshoz. Ebben az eset...
... k is szemet...
... ise jelenthet...
... hnikusaink a*

*... sztyált a te...
Dóra József*

A MAGYAR NEMZETVÉDELMI MINISZTERISÉG
INTELLIGENCIA ÉRTÉKELÉSI OSZTÁLY
SZÉGHORVÁN TITKOSI

SZERV: 10. sz. Osztály
OSZTÁLY: Al. Oszt.

„B” ÜGY DOSSZIÉ

SZÁM: Z-2359
FEDŐNÉV: PAPAINÉ

AZ ÜGY: I KÖVETKESEN
KÖVET. SZÁMA: I

MEGNYITVA: 19. 05. 10. 25
LEZÁRVA: 19. 05. 4. 9
ARCHIV. SZÁM: 34-1907

ان لم تقبته
قتیه

AL WAQIT KASAYEF
IN LEM TAKTAIHO
KATAYEF

AZ IDŐ KARD,
HA ~~TE~~ NEM TE VÁGOD
Ő VÁG LE TEGED

A MAGYAR NEMZETVÉDELMI MINISZTERISÉG
SZÉGHORVÁN TITKOSI

SZERV: 10. sz. Oszt.
OSZTÁLY: Al. Oszt.

„ÜGY DOSSZIÉ M

SZÁM: Z-2359
FEDŐNÉV: „PAPAINÉ

AZ ÜGY: I KÖVETKESEN
KÖVET. SZÁMA: I

MEGNYITVA: 19. 05. 10. 25
LEZÁRVA: 19. 05. 4. 9
ARCHIV. SZÁM: 34-1273

BELOVÁNYOSÍTÁS
11/111-100-100

Készítve: 1961. 12. 22.
11/111-100-100

JAVASLAT
Budapest, 1961. december 22.

Elnévtársi területiellenőrzés alatt tartjuk Petri György /Budapest, 1943. Bitter Walter Karólia/ író, Budapest, 7., Sathány u. 23. sz. alá lakost.

Meghírdetés adatainak szerint nevéről a közelmúltban Budapest, 111., Kerek u. 22. VI. em. 30. sz. alá költözött.

Kérjük, dr. Dóra József r. fődgy. elvtársai körében valóban megbeszélés alapján ügyük lezárása Petri György 2/3 ellenőrzése a fenti címen, illetve "Pápai" író, test-keresetűl hírtovább bejárásukat a lakásba.

B u d a p e s t, 1961. december 22.

Dr. Dóra József r. fődgy.

„...tăcerea își are timpul ei, și vorbirea timpul ei“.
(Ecleziastul 3:7)

I

DOAMNA PÁPAI

Ziua de naștere

Doamna Pápai a fost punctuală la întâlnire. Domnii au întârziat un sfert de cesuleț, lucru pentru care și-au cerut apoi în repetate rânduri iertare cu smerenie, apoi i-au oferit doamnei Pápai un buchet de flori, felicitând-o cu ocazia împlinirii a șaiszeci de ani. Toate acestea s-au întâmplat în piața Batthyány. Domnii continuau încă să se dezvinovățească, însă, cu un gest nerăbdător, doamna Pápai a înlăturat vorbele inutile și, cu fermecătorul ei zâmbet dezarmant, accentul imposibil de confundat și vocea melodioasă, care împreună nu făceau decât să accentueze farmecul declarației, a spus printre fulgii răzleți de zăpadă, pe care de altfel raportul a uitat să-i menționeze:

— Asta să fie cea mai mare problemă, domnii mei. De fapt, a folosit cuvântul „tovarăși“, dar să rămânem acum, de dragul seriozității relatării, la expresia „domnii mei“ care, în orice caz, reflectă cu mai multă veridicitate complimentele galante cu care bărbații și-au însoțit minunatul buchet de flori. După aceea, așa cum hotărâse în prealabil, micul grup a pornit pe lângă marginea pieței, spre cofetăria de lângă sau din spatele bisericii cu două turle gemene (depinde de perspectivă), a cărei poziționare la subsol amintea de vremurile de dinaintea marilor inundații, când acesta era situat la nivelul străzii. Auzind râsul clinchetitor al doamnei Pápai, spuma cenușie a râului a părut să se învioneze pentru o clipă,

și într-adevăr, chiar și Hokusai ar fi invidiat minunata privesc a fulgilor de zăpadă albi și uriași ce cădeau razant pe apa cenușiu-argintie. În aceeași clipă, tramvaiul 19 a pornit cu zdrăngănit asurzitor din stația terminus din spatele gurii de metrou, înspre Lánchíd, înăbușind răsul doamnei Pápai.¹

Doamna Pápai nu era elegantă în mod ostentativ, purta o șapcă de iarnă colorată, împletită din fir gros, trasă peste frunte, și nici despre paltonul ei bej cu căptușeală, fabricat în atelierele Fabricii de Haine Octombrie Roșu, nu se poate spune că ar fi fost ultimul model. Purta o pereche de pantofi simpli, fără toc. Singurele ei bijuterii erau ochii de smarald, cu reflexii cenușii și azurii. Părea să-și fi neglijat cu bună știință aspectul. „Ah, domnilor, nu e important cum arăți, nu haina face pe om!” ar fi spus ea, dacă ar fi fost întrebată. De altfel, cu această ocazie, aspectul ei neostentativ era de-a dreptul un avantaj. În mod cert, nu de la ea au aflat că e ziua ei, pentru că doamna Pápai a insistat în mod deosebit ca anturajul ei „să nu facă atâta teatură” în legătură cu asta: nu-i plăceau ceremoniile, sărbătoririle inutile. „Vai, dar există lucruri mult, mult mai importante pe lumea asta, oamenii sunt înfometați, nu au încălțări, sunt decimați de boli și de războaie.”

Și într-adevăr, exista o oarecare îndoială în privința datei de naștere a doamnei Pápai, cu toate că cei trei domni

¹ Raportez că în data de 3 decembrie 1982 m-am întâlnit în cofetăria Angelika cu c.s. n.c. DOAKNA PÁPAI. La întâlnire au luat parte și lt.-colonel János Szakadáti și tovarășul lt.-colonel Miklós Beider.

Am ajuns la întâlnire cu zece minute întârziere. Doamna Pápai ne aștepta în piața Batthyány. După ce m-am prezentat, am felicitat-o din toată inima cu ocazia celei de a 60-a aniversări și, alături de urările noastre i-am înmănat cadoul, o față de nasă cu motive populare, care i-a plăcut foarte mult, și un buchet de flori.

nu aveau de unde să știe acest lucru. Căci ziua de naștere a doamnei Pápai cădea din când în când în ziua unei faimoase sărbători cu dată variabilă, iar în copilăria ei, familia acesteia, care pe atunci se supunea încă cu strictețe regulilor impuse de religie, sărbătorea ziua de naștere a doamnei Pápai ca pe o *dublă* sărbătoare, uneori timp de mai multe zile la rând, în funcție de dispoziția din casă, căci sărbătoarea aprinderii lumânărilor durează, după cum se știe, opt zile, iar părinții doamnei Pápai, cedând înclinației lor boeme, artistice, se îndepărtau uneori de data originală, prozaică, pentru că venirea pe lume a fetei, care de fapt coincidea cu data de 3 decembrie, le adusesse o bucurie la fel de mare ca sărbătoarea în sine. Și tot sărbătoarea cu dată variabilă trebuie să fi fost răspunzătoare și pentru faptul că mama doamnei Pápai, cu memoria ei proastă, faimoasă pentru flirturile și temperamentul ei pasional, dădea uneori data greșită când era întrebată prin birourile coloniale sau de altă natură, care din cauza dublei administrații erau supărător de multe, îngreunând în mod inutil viața imigranților. Căci, luată ca din oală, tot ce reușea să-și amintească era faptul că data de naștere a fiicei sale coincidea cu Hanuka, și asta explică probabil și de ce, în diverse documente, figurează zile învecinate, cum ar 1 decembrie, 2 decembrie, 3 decembrie — ba chiar, într-un loc, 6 decembrie! Lucru care justifică „indiferența”, ba chiar imensa antipatie a doamnei Pápai față de propria zi de naștere, ea fiind o atee convinsă. Dacă nu se putea ști în ce zi s-a născut de fapt, atunci într-adevăr era destul de absurd să te concentrezi asupra unei singure zile. Dar domniile nu aveau de unde să știe toate acestea.

Mai târziu, în compania galantă a celor trei domni (lt.-colonel de miliție Miklós Beider, *cedent*, locotenent

major de miliție József Dóra, *cesionar*, respectiv lt.-colonel de miliție János Szakadáti, șef subdepartament)¹, doamna Pápai a coborât treptele abrupte ce duceau spre cofetăria Angelika. Că acest lucru nu s-a transformat în intrarea în scenă a unei primadone de operetă se datorează exclusiv faptului că doi dintre ei, Dóra și Szakadáti au rămas discret în urmă, în conformitate cu regulile unei conspirații. Surprizele însă nu s-au încheiat aici. S-au instalat într-unul din separeurile intime ale cafenelei, însă nu înainte de a se lua la întrecere, pentru a o ajuta pe doamna Pápai să-și scoată paltonul, Miklós dovedindu-se în cele din urmă a fi cel mai îndemânatic. Imediat ce paltonul i s-a desprins de pe umeri, privirile celor trei bărbați au întârziat pentru o clipă asupra frumuseții veștejite a femeii care nu mai era tânără și nu era nici foarte înaltă. Frumusețea era evocată de șoldurile și pieptul generoase, care de altfel se dezvăluiseră în întregime privirii celor trei bărbați în fotografiile de la malul mării, îndeosebi în acele cadre care nu făceau decât să scoată în evidență silueta ei crepusculară și profilul radios al chipului care-și datora frumusețea pe de o parte proporțiilor perfecte, pe de alta dragostei de viață și veseliei

DECIZIE

Prin prezenta, am înmănat astăzi dosarul nr. 2959, B-1, M-1, nume de cod „DOAMNA PÁPAI” și angajatul aparținând rețelei informative, numit în continuare... (locul și data nașterii, numele mamei) spre verificare suplimentară, respectiv reevaluarea statutului ocupațional, tovarășului József Dóra (menționarea exactă a organului III/1-3), respectiv 1-am preluat de la tovarășul RUDOLF RÓNAI.

Budapesta. ziua... oct. 1982

Rudolf Rónai
cedent
József Dóra
cesionar

ce-i izvorau din trăsături. Dacă s-ar fi întâmplat să fie adusă în discuție proveniența lor, faptul că aceste vechi fotografii exotice fuseseră realizate în cursul unor întâlniri conspirative de o cu totul altă natură ar fi aprins fără doar și poate imaginația celor trei domni, însă discuția nu s-a învărtit în jurul a ce se întâmplase în acele golfuri ascunse în umbra cedrilor Libanului, unde se bălăceau și flirtau doamne și domni aparținând celor mai diverse naționalități și religii, care mai înainte se pozaseră cu niște măgăruși, cascade și cu Marea Mediterană și discutaseră cele mai importante sarcini ale organizației locale de Partid, în timp ce războiul mondial făcea ravagii ceva mai la nord.

Așadar, după ce toți patru și-au ocupat locurile în separeu și au studiat meniul, cei trei domni au comandat „espresso” la unison, doamna Pápai a optat în schimb pentru un ceai Earl Grey, care pe vremea aceea trecea drept culmea luxului. Făcând însă aluzie la talia ei plină, a renunțat la prăjituri, în ciuda încurajărilor venite din partea celui superior în grad, Miklós, rostite pe un ton cald, baritonal.

— Prăjitura franțuzească cu frișcă este de-a dreptul excepțională, senzațională, a asigurat-o Miklós. Nepotul meu mănâncă două dintr-odată, ca să nu mai vorbim despre aceea cu mac...

— Prăjitura Flodni! Aha, asta-i o chestie evreiască, nu-i așa? i-a scăpat tovarășului Szakadáti, dar a amuțit imediat ce a simțit privirile dezaprobatoare ale lui József și Miklós. Miklós, care o cunoștea de ceva mai multă vreme pe doamna Pápai, a insistat și a continuat să laude faimoasele minuni ale cafenelei Angelika, cunoscute peste mări și țări, până când, după îndelungi ezitări, doamna Pápai s-a lăsat în cele din urmă înduplecată să consume

un profiterol. Războiul dintre profiterol și mica furculiță a lăsat urme subțiri de frișcă în colțul gurii doamnei Pápai, pe care aceasta le-a lins râzând cu poftă, prilejuindu-le domnilor numeroase remarci amuzante.

În ceea ce-i privește pe aceștia, chiar dacă e posibil să li se fi făcut poftă de ceva, erau conștienți de limitările bugetare ale întâlnirii¹ și, cu toate că în privința asta biroul le dăduse mână liberă, știau foarte bine că un pic de cumpătare nu strică niciodată. Încă înainte de sosirea profiterolului, József a ales un moment de liniște — care într-un astfel de cadru familiar se instalează adesea, când toată lumea simte că după generalitățile lipsite de sens ar fi cazul să se treacă la ordinea de zi — pentru a scoate la iveală din geanta sa diplomat o splendidă față de masă brodată cu motive populare, împachetată în hârtie de mătase și legată cu o fundă roz, provocându-i doamnei Pápai o imensă bucurie². Toți cei trei domni, Miklós, János și József i-au urat

¹ Bugetul a fost de 386 de forinți.

² PROPUNERE
Budapesta, 1 decembrie 1982

Colaboratorul secret DOAMNA PÁPAI își serbează în data de 3 decembrie a 60-a zi de naștere.

Din 1976 se află în relație operativă cu Direcția III/I și în toată această perioadă a furnizat mai multe informații valoroase privind agentul israelian și situația operativă, precum și în legătură cu demersurile mișcării sioniste. Ne-a furnizat materiale originale de la al 29-lea Congres Mondial Sionist și plănuiam să o trimitem cu scop operativ la al 30-lea Congres Mondial Sionist.

Având în vedere munca ei de până acum, cu ocazia celei de-a 60-a zile de naștere

propun

acordarea unei recompense materiale în valoare de 1000 de forinți pentru DOAMNA PÁPAI.

lt. maj. dr. József Dóra

încă o dată la mulți ani fericiți doamnei Pápai, izbucnind în cor, căci, așa cum am menționat deja, în ziua cedării și preluării, doamna Pápai tocmai împlinea șazecei de ani.

Spre marea consternare a celor trei domni însă, discuția nu a decurs conform planului. Iar pentru acest lucru nu se făcea vinovată doar partea superioară, din frișcă, a profiterolului, care a căzut de-a berbeleacul pe masa cu blat de marmură, ori urma de frișcă ușor întinsă din colțul buzei doamnei Pápai, asupra căreia József, după un moment de ezitare, îmbărbătat de calitatea sa de *cesionar*, i-a atras tovarășei atenția cu un zâmbet de flăcău. Nu, a avut mai degrabă de-a face cu ceva ce doamna Pápai a spus după ce interlocutorii au detaliat sarcinile ei destul de complexe; după ce le-a repetat cu exactitate¹, pe un ton liniștitor, asemenea unui elev eminent, pe deasupra fără să-și fi luat notițe, confirmând faptul că are o memorie excepțională, lucru asupra căruia stă mărturie și revărsarea bogată de detalii, specifică stilului notelor ei informative anterioare; după ce Miklós „a predat-o“ pe doamna Pápai lui József, cu toate că atunci, pe moment, nu s-au referit în felul acesta la operațiune; și după ce Miklós, în calitate de superior, a făcut deja semn chelneriței să aducă nota, scoțându-și portofelul voluminos. Atunci, cu o voce ascuțită și pătrunzătoare, asemănătoare

¹ Am continuat discuția cu chestiunea călătoriei la Ierusalim.

Doamna Pápai ne-a spus că rudele insistă asupra călătoriei și au spus că o să-i acopere cheltuielile pe timpul șederii. S-a ivit însă o problemă: ar vrea ca ea să rămână cel puțin două luni.

Tovarășul Szakadáti a rugat-o pe doamna Pápai să încerce să-și scurteze durata șederii, pentru că noi am avea nevoie de materiale relativ prospete. I-a recomandat să-și sune rudele la telefon și să reconfirme disponibilitatea acestora de a o primi. Pentru plata convorbirii i-am dat doamnei Pápai 500 de forinți, în schimbul unei chitanțe.

cântecului târăgănat al unui muezin, care a atras atenția celor trei bărbați, doamna Pápai a anunțat:

— Cred că n-are sens să mai fac asta, nu am voie să mai fac asta. Aerul din jurul mesei a înghețat, așa că doamna Pápai a adăugat, ceva mai încet, dar în același *falsetto* ascuțit: Și în niciun caz pentru că n-aș fi de acord cu țelurile noastre comune.

Această schimbare a tonului ei i-a făcut de-a dreptul să împietrească pe cei trei domni. Chiar în acea clipă, chelnerița a ajuns cu un zâmbet solemn pe chip în dreptul mesei și era pe punctul de a depune nota de plată nu tocmai modestă în fața lui Miklós. Locotenent-colonelul a oprit-o în mijlocul gestului, ridicând degetul arătător al mâinii drepte. Inițial, s-a gândit s-o roage pe chelneriță să revină mai târziu, dar apoi, înțelegând cu un instinct deosebit de acut straniețea situației, și-a dat seama că n-ar face decât să atragă atenția asupra lor, încălcând regulile nescrise ale conspirației. Din fericire, la această oră deloc înaintată a după-amiezii, gașca veselă nu a atras deloc atenția clienților din Angelika cea pe jumătate ocupată. Funcționarii din cartier veneau aici cu predilecție la prânz, ori după ce-și încheiau obosețoarele îndatoriri de la muncă, să bea o bere sau o cafea, iar în colț stătea indispensabila pereche de îndrăgostiți îmbrățișați, care însă erau ocupați cu oglindirea în ochii adânci ai celuilalt.

Însă atunci, cu o adevărată intuiție de general, tovarășul Beider i-a semnalat doamnei Pápai, șuierând printre dinți să-și retragă cavaleria din dreptul podului:

— Mai târziu!

Trebuie amintit faptul că doamnei Pápai i-a pierit curajul când a văzut fața împietrită a lui Miklós, spoiala